Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30876

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i (S?OÖ), bireylerin spiritüel iyi olu? düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla 2017 y?l?nda Halil Ek?i ve Selami Karda? taraf?ndan geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, spiritüel ya?am?n farkl? boyutlar?n? Türk kültürü ve dil ba?lam?na uygun olarak kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve yüksek iç tutarl?l???n? ortaya koyarak, spiritüel psikoloji alan?ndaki ara?t?rmalara önemli bir katk? sa?lam??t?r. Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmektedir.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, spiritüel iyi olu?un psikolojik ve manevi yönlerini birle?tiren teorik bir çerçeve üzerine in?a edilmi?tir. Sorumlu yazar Selami Karda? olup, ölçe?in bilimsel kullan?m?na yönelik referans makalesi 2017 y?l?nda *Spiritual Psychology and Counseling* dergisinde yay?nlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Spiritüel iyi olu?, spiritüellik, psikolojik ölçme, ölçek geli?tirme, geçerlik, güvenirlik, ya?am doyumu, maneviyat.

Yazarlar

Halil Ek?i, Selami Karda?

Amaç

Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?amlar?nda deneyimledikleri spiritüel huzur, anlam ve amaç duygular?n?n derinli?ini ve kalitesini ölçmektir. Bu ölçek, özellikle pozitif psikoloji, din psikolojisi ve rehberlik alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalarda, spiritüel boyutun genel iyi olu? ve ruh sa?l??? üzerindeki etkisini incelemek için tasarlanm??t?r.

Geli?tiriciler, mevcut yabanc? kökenli spiritüel iyi olu? ölçeklerinin kültürel adaptasyon zorluklar?n? a?may? ve Türkiye ba?lam?na özgü, güncel ve teorik olarak sa?lam bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir. Bu sayede ara?t?rmac?lar, spiritüel iyi olu? kavram?n? daha hassas ve do?ru bir biçimde ölçebilir ve bu yap?n?n farkl? demografik gruplarla ili?kisini inceleyebilirler.

Yap?

Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i, spiritüel iyi olu?un çok boyutlu bir yap? oldu?unu varsayarak geli?tirilmi?tir. Bu yap?, genellikle bireyin içsel huzuru, ya?amla kurdu?u anlam ili?kisi ve a?k?nl?kla ba?lant?s? gibi temel bile?enleri kapsar. Ölçek, bu bile?enleri temsil eden maddeler

ARABPSYCHOLOGY.COM

arac?l???yla bireyin manevi ya?amdan ald??? doyumu ve i?levselli?i de?erlendirir.

Spiritüel iyi olu?, psikolojide s?kl?kla fiziksel, sosyal ve psikolojik iyi olu?tan ayr?, ancak onlarla güçlü bir etkile?im içinde olan dördüncü bir iyi olu? boyutu olarak ele al?n?r. S?OÖ, bu spiritüel boyutun hem dinsel inançlarla ili?kili yönlerini hem de evrensel manevi yönlerini kapsayacak ?ekilde geni? bir perspektif sunar ve bu yap?n?n kültürleraras? farkl?l?klar?n? dikkate al?r.

Geçerlik

Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, Ek?i ve Karda? (2017) taraf?ndan bilimsel makalede detayl?ca rapor edilmi?tir. Ölçe?in yap? geçerli?i, öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) ve ard?ndan **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi? ve ölçe?in teorik yap?yla uyumlu oldu?u gösterilmi?tir. Bu analizler, maddelerin spiritüel iyi olu? yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Ayr?ca, ölçe?in kriter geçerli?i de di?er ilgili psikolojik yap?larla (örne?in, ya?am doyumu ve genel ruh sa?l??? göstergeleri) aras?ndaki korelasyonlar incelenerek desteklenmi?tir. Bu sonuçlar, S?OÖ'nün amaçlanan manevi yap?y? gerçekten ölçtü?ünü ve ilgili teorik modellerle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (özellikle **Cronbach Alfa**) üzerinden de?erlendirilmi?tir. Geli?tirme makalesinde, Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i'nin hem genel ölçek hem de alt boyutlar baz?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçme hatas?n?n kabul edilebilir düzeyde dü?ük oldu?unu göstermektedir.

Yap?lan güvenirlik çal??malar?, ölçe?in farkl? zamanlarda benzer sonuçlar üretme yetene?i olan test-tekrar test güvenilirli?inin de incelendi?ini göstermektedir. Bu, S?OÖ'nün boylamsal ara?t?rmalarda ve klinik de?erlendirmelerde istikrarl? bir araç olarak kullan?ma uygunlu?unu peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n? netle?tirmek için kapsaml? Faktör Analizi teknikleri uygulanm??t?r. ?lk olarak, Aç?mlay?c? Faktör Analizi, ölçe?in temel faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla kullan?lm??t?r. Bu analizler, spiritüel iyi olu? yap?s?n? olu?turan ana alt boyutlar?n ortaya ç?kmas?n? sa?lam??t?r.

Ard?ndan, Do?rulay?c? Faktör Analizi, elde edilen faktör yap?s?n?n veri setine ne kadar iyi uyum

ARABPSYCHOLOGY.COM

sa?lad???n? test etmek için kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA gibi) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstererek, ölçe?in teorik modelinin ampirik verilerle desteklendi?ini kesinle?tirmi?tir. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin temel dayana??n? olu?turur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r)

Format: Öz bildirim ölçe?i. Maddeler 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilir:

1 = bana hiç uygun de?il
5 = bana tamamen uygun

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir, ancak ölçek yeti?kin genel popülasyonun spiritüel iyi olu? düzeyini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda bireysel veya grup uygulamas? yap?labilir. Ölçekten elde edilen puanlar?n toplam? veya alt boyut puanlar?, spiritüel iyi olu? düzeyini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Ölçme arac?, manevi iyi olu?, psikolojik ölçüm, spiritüel iyi olu?, Likert tipi ölçek, Türk kültürü, ruh sa?l???.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri bu kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: selamikardas@gmail.com (Sorumlu Yazar: Selami Karda?)

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak sorumlu yazar ile yukar?daki e-posta adresi üzerinden ileti?ime geçilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek, akademik ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilir. Ancak, ölçe?in ticari amaçlarla kullan?lmas?, adaptasyonu veya yay?nlanmas? durumunda sorumlu yazar Selami Karda? ile ileti?ime geçilerek izin al?nmas? tavsiye edilir.

Test Y?l?: Ölçek, 2017 y?l?nda yay?mlanan makale ile bilim dünyas?na sunulmu?tur.

Kaynaklar

Ek?i, H., & Karda?, S. (2017). Spiritual well-being: Scale development and validation. *Spiritual Psychology and Counseling, 2,* 73-88. DOI: http://dx.doi.org/10.12738/spc.2017.1.0022

Ölçe?in orijinal makalesi ve dökümanlar? a?a??daki ba?lant?larda mevcuttur:

Makale Linki (PDF): spiritualpc.net
Ölçe?in orijinal PDF döküman?: spirituel-iyi-olus-olcegi-toad.pdf
Ölçe?in orijinal Word döküman?: spirituel-iyi-olus-olcegi-toad.docx

Spiritüel ?yi Olu? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif haklar? veya gizlilik gereklilikleri nedeniyle bu içerikte listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi, alt boyut yap?s? ve puanlama yönergeleri için lütfen Ek?i ve Karda? (2017) taraf?ndan yay?nlanan orijinal referans makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM